

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА
ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Дипломна робота

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”

**Вдосконалення лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ на
основі текстів професійного спрямування**

Виконала:

студентка VI курсу 62 групи
напряму підготовки 020303
Філологія

спеціальності 8.02030302

Мова і література (англійська)*

Сорока Марина Валентинівна

Науковий керівник:

Кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри методики викладання
іноземних мов та прикладної
лінгвістики

Петранговська Наталя Романівна

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА ОСНОВІ ТЕКСТІВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	6
1.1. Сучасні вимоги до професійної підготовки фахівця немовного профілю.....	6
1.2. Психолінгвістична характеристика формування лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ.....	15
1.3. Лінгвістичні особливості текстів професійного спрямування в умовах навчання студентів немовних вищих навчальних закладів.....	28
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	35
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ВМІНЬ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ОСНОВІ ТЕКСТІВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ В НЕМОВНИХ ВНЗ	36
2.1. Критерії відбору та класифікація текстів професійного спрямування для формування вмінь лексичної компетенції у студентів немовних ВНЗ.....	36
2.2. Склад умінь лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ.....	48
2.3. Система вправ для формування вмінь лексичної компетенції у студентів немовних ВНЗ на основі текстів професійного спрямування.....	55
2.4. Експериментальна перевірка ефективності застосування розробленої методики навчання лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ на основі текстів професійного спрямування.....	71
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	78
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	79
РЕЗЮМЕ	81
ДОДАТКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102

ВСТУП

Прагнення України вийти на міжнародний ринок праці в статусі незалежної, економічно та політично розвиненої держави та мовна і загальнокультурна політика Ради Європи, на яку орієнтується наша країна і яка спрямована на свідоме врегулювання та збереження різноманітних видів культурно-мовних контактів зобов'язують методистів розглянути можливості розробки нових освітніх концепцій, використання нових, більш ефективних педагогічних технологій, які могли б суттєво прискорити процес підготовки молодого спеціаліста немовного профілю, готового до міжнародної комунікації та професійної діяльності, що певною мірою могло б сприяти реалізації соціально-економічного та культурно-політичного розвитку нашого суспільства.

Крім того, сучасний стан викладання ІМ вимагає нових методів, підходів та засобів навчання, які б покращували та уефективнювали процес засвоєння навичок та вмінь учнів. Одним із таких засобів виступають саме тексти професійного спрямування [31, с. 10].

Застосування текстів професійного спрямування у формуванні лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ - одна з найважливіших і найстійкіших тенденцій розвитку світового освітнього процесу.

Професійно-орієнтований текст – це складна комунікативна одиниця, яка складається з лексичного мінімуму конкретної спеціальності, який забезпечує необхідні практичні знання у майбутній професійній діяльності студента немовного ВНЗ [34, с. 39].

Питанню формування лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ на основі фахових текстів присвячували свої дослідження видатні вітчизняні (О. Б. Тарнопольський, Є. І. Пассов, Г.В. Барабанова, В.А. Бухбіндер, О.М. Вєтохов, Г.К. Волкова, Б.М. Гинзбург, Т.Г. Єгоров, І.О. Зимня, З.І. Кличнікова, С.К. Фоломкіна, С.Ю. Ніколаєва, О.О. Розов, С.Ф. Шатилов, А.Н. Шапкина, А.А. Миролюбов, С.А. Логвіна, Т.М. Ковбасюк) та

закордонні (J. Janzen, J. Brophy, J. Scrivener) вчені. Але питання вдосконалення лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ на основі саме фахових текстів не є цілком розглянутим, що обумовлює **актуальність** даного дослідження.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні і розробці методики використання фахових текстів на заняттях з англійської мови для розвитку лексичних вмінь та навичок студентів немовних ВНЗ. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- проаналізувати вимоги до іншомовної підготовки майбутніх фахівців немовного профілю у сучасному суспільстві;
- охарактеризувати тексти професійного спрямування як засіб розвитку лексичних вмінь;
- дати визначення поняттю лексичні вміння, розкрити його суть, охарактеризувати лексичну компетенцію, проаналізувати лінгвістичні та психологічні особливості її формування;
- розробити систему вправ з використанням фахових текстів для вдосконалення лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ;
- експериментально перевірити ефективність запропонованої методики.

Об'єктом дослідження є процес формування та розвитку лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ за допомогою текстів професійного спрямування.

Предметом дослідження є методика застосування фахових текстів для розвитку лексичної компетенції студентів немовних ВНЗ.

Для вирішення поставлених завдань було застосовано такі **методи дослідження**:

- ✓ теоретичний аналіз вітчизняної і зарубіжної літератури з теми дослідження;
- ✓ методичний аналіз навчально-методичного комплексу та вимог Освітньо-кваліфікаційної характеристики, Освітньо-професійної

програми та Програми з іноземної мови для професійного спілкування в межах теми дослідження;

- ✓ аналіз та відбір фахових текстів як засобу розвитку лексичних вмінь та навичок;
- ✓ експериментальне підтвердження дослідження.

Наукова новизна роботи полягає у обґрунтуванні теоретичних основ методики формування та лексичної компетенції за допомогою текстів професійного спрямування у студентів немовних ВНЗ.

Практичне значення дослідження визначається розробленням поетапної методики формування та розвитку лексичних вмінь на основі фахових текстів та доведено ефективність їх використання у навчанні студентів немовних ВНЗ.

Структура роботи. Дослідження складається зі Вступу, двох Розділів, Висновків до Розділів, Загальних Висновків, Списку Використаних Джерел (джерел, з них іноземною мовою) та Додатків.

Робота містить 82 сторінки, 7 таблиць, додатки та 2 рисунки.